

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 6C/234/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513206567
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Judita Dubjelová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2015:8513206567.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Juditou Dubjelovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, pr. zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanému Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073 v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanej súd **n e p r i z n á v a** náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou doručenou Okresnému súdu Vranov nad Topľou dňa 27.9.2012 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie náhrady majetkovej škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 331,92 eur.

Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je právnickou osobou, ktorá vykonáva na základe registrácie podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania krátkodobých úverov a ako oprávnený subjekt (veriteľ zo zmluvy o úvere č. XXXXXXX, kde dlžníkom je P. Y., nar. XX.X.XXXX), navrhol písomným podaním súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu na pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku zo zmluvy o úvere. Súdny exekútor predložil súdu návrh žalobcu na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom notárskou zápisnicou č. N 4797/2003, NZ 103769/2003 notára JUDr. Ondreja Ďuriača zo dňa 11.11.2003, ktorý sa stal právoplatným a vykonateľným dňa 18.11.2003 a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu povinnosti zaoberať sa touto žiadosťou a rozhodnúť o nej v zákonom stanovenej dobe. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č. 5713*000356. Žalobca pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky nútene vymáhanej súdnym exekútorom, ktorému bolo naposledy udelené poverenie na vykonanie exekúcie, spísal dňa 29.6.2009 a podal postupom podľa § 44 ods. 4 Exekučného poriadku (ďalej len EP) exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Žalobca legitímne očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite, teda že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote, čo či sa však nestalo, hoci návrh spĺňal všetky formálne a materiálne podmienky ustanovené EP. Poukázal na to, že právna úprava procesného postupu exekučného súdu vo veci rozhodovania o zmene súdneho exekútora definuje dobu 30 dní určenú na prijatie rozhodnutia, a to od podania návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Teda v tomto prípade je stanovená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora v tejto lehote 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd rozhodol o návrhu oprávneného na zmenu exekútora dňa 8.1.2010, kedy sa žalobca dozvedel

o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do porušenia jeho práv a spôsobenej škody.

K rozhodnutiu o návrhu oprávneného na zmenu exekútora teda došlo po uplynutí zákonom stanovenej lehoty (omeškanie viac ako 193 dní), a to napriek tomu, že prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný na posúdenie a rozhodnutie. Žalobca ďalej uviedol, že v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o návrhu oprávneného na zmenu exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si žalobca uplatnil náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch. Majetková škoda predstavuje náhrada účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu oprávneného na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. V tomto období vynaložil žalobca na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur a na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur. Zmyslom právnej úpravy zmeny súdneho exekútora uvedenej v § 44 ods. 8 EP je zakotvenie možnosti zmeny exekútora na základe žiadosti v snahe o dôsledné uplatňovanie zásady hospodárnosti v exekučnom konaní, ako aj o zabezpečenie ochrany oprávneného pri nečinnosti súdneho exekútora. Žalobca žiadal zmenu súdneho exekútora po strate dôvery k exekútorovi, a to najmä pre jeho neefektívne a neúčinné postupy, ktoré nesmerovali k riadnej a včasnej ochrane oprávnených záujmov žalobcu. Keďže exekučný súd ostal aj po podaní návrhu na zmenu súdneho exekútora nečinný, musel obdobie nečinnosti prekryvať žalobca svojou aktivitou cielenou na udržanie bonity pohľadávky a jej zabezpečenia usmerňovaním exekútora a ďalších účastných orgánov. To predpokladalo aktívnu systémovú správu pohľadávky žalobcom. V období medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím súdu, a to výlučne vplyvom nesústrednej činnosti exekučného súdu žalobca vynaložil márne sumu 175 eur.

Žalobca si zároveň uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup exekučného súdu je podľa názoru žalobcu dôsledkom jeho nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že nastanú účinky predpokladané ust. § 44 ods. 8 EP a správnym postupom exekučného súdu dôjde k zmene súdneho exekútora, čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky. Nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy žalobcu nasledovným rizikám, a to neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastali tieto riziká: riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolvencií povinného. Žalobca zdôraznil, že v prípade včasného rozhodnutia exekučného súdu mohol efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti pohľadávky a príslušenstva. Nezákonným zásahom boli vyvolané u členov riadiacich orgánov spoločnosti žalobcu a majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, tiež bol spôsobený zánik plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu, ale aj na strane majiteľov a nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Potrebu náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že táto má svoj základ v požiadavke

na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov štátu. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z doktríny prijatej Ústavným súdom SR, podľa ktorej, ak ide o zbytočné prietahy v súdnom konaní, je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prietahmi, vzťahuje sankcia 663,88 eur, čo predstavuje alikvotným pomerom sumu 55,32 eur za každý mesiac omeškania za nečinnosť exekučného súdu. Keďže v predmetnej veci bol exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 193 dní, uplatňuje si žalobca ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 331,92 eur. Žalobca tiež uviedol, že v zmysle zákonného postupu písomne požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., žalovaný na jeho žiadosť pozitívne nereagoval.

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením č.k. 10C/475/2012-7 zo dňa 9.10.2012 spojil veci vedené pod sp. zn. 10C/475/2012, 10C/477/2012, 10C/482/2012, 10C/483/2012, 10C/485/2012, 10C/486/2012, 10C/487/2012, 10C/488/2012, 10C/489/2012, 10C/491/2012, 10C/493/2012, 10C/494/2012, 10C/496/2012 na spoločné konanie s tým, že tieto veci sa budú ďalej viesť pod sp. zn. 10C/475/2012.

Uznesením sp. zn. 8NcC/46/2012 zo dňa 18.10.2012 Krajský súd v Prešove vylúčil sudcov Okresného súdu Vranov nad Topľou z prejednávania a rozhodovania vo veci a vec prikázal tunajšiemu súdu.

Uznesením č. k. 6C/349/2012-37 zo dňa 29.10.2013 súd vylúčil z konania veci spojené uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 10C/475/2012-7 zo dňa 9.10.2012 a pôvodne vedené pod sp. zn. 10C/475/2012, 10C/477/2012, 10C/482/2012, 10C/483/2012, 10C/485/2012, 10C/486/2012, 10C/487/2012, 10C/488/2012, 10C/489/2012, 10C/491/2012, 10C/493/2012, 10C/494/2012, 10C/496/2012 na samostatné konanie.

Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, žalovanému doručil žalobu na začatie konania, vyzval ho, aby sa k predmetu sporu písomne vyjadril v lehote 15 dní a v prípade, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva, aby vo vyjadrení uviedol rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalovaný žalobu a poučenie prevzal dňa 8.4.2013.

Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 6.5.2013 a doručenom súdu dňa 20.5.2013 so žalobou nesúhlasil. Konštatoval, že podanie žalobcu je potrebné vyhodnotiť za zmätočné z dôvodu absentujúcich relevantných údajov a k žalobe nepripojených relevantných dôkazov, na ktoré poukazoval. Žalobca odkázal najmä na exekučný spis, čím v skutočnosti preniesol dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Žalovaný navrhol konajúcemu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uvádzajúc, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Zo žaloby nie je zrejmé, z akého dôvodu sa domáha náhrady škody, či z dôvodu nesprávneho úradného postupu v podobe prietahov alebo z dôvodu „nezákonného konania“ v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote. Čo sa týka uvádzaných prietahov v konaní, žalobca neuviedol kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie. Žalovaný tiež uviedol, že posudzovať prietahy v konaní má právomoc iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR.

Žiadosť žalobcu o informáciu o stave konania nemožno podľa žalovaného považovať za riadny prostriedok, ktorý by smeroval k zabráneniu tvrdených prietahov a k ich účinnému odstráneniu, ani neuviedol, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušnom konaní predsedovi okresného súdu alebo možnosť podania ústavnej sťažnosti. Žalovaný poukázal na to, že dňa 23.04.2012 mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.09.2012 boli na súd doručené prvé žaloby vo veci, je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. V zmysle zák. č. 514/2003 sa poškodený môže domáhať na súde práva na náhradu škody spôsobenej pri výkon verejnej moci až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konania, preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne.

K uplatnenému nároku žalovaný uviedol, že pre vznik zodpovednosti štátu musia byť v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. splnené tri podmienky - 1. existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, 2. vznik škody a 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, pričom tieto podmienky musia byť splnené súčasne.

K nesprávnemu úradnému postupu žalovaný poukázal, že pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v údajnom porušení povinností súdu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote je potrebné vychádzať z ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení zák. č. 412/2002 Z.z., kde je uvedené, z čoho je možné výlučne vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, ale žalobca doposiaľ dôkazy potrebné pre posúdenie tejto otázky súdu nepredložil. Ďalej k nesprávnemu úradnému postupu uviedol, že v praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora, predloží túto žiadosť pôvodnému exekútorovi na vyjadrenie, resp. na vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekučného spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ust. § 44 ods. 9 Exekučného poriadku. Žalovaný pripustil, že v niektorých prípadoch exekučný súd mohol rozhodnúť o zmene exekútora po uplynutí 30 - dňovej zákonnej lehoty, najmä v prípadoch, keď exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť; v týchto prípadoch exekučný súd lehotu na rozhodnutie nemohol dodržať z objektívnych dôvodov tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného exekútora. V prípadoch podozrenia, že exekučný súd nekonal o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora, žalobcovi nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bezpochyby bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu na porušovanie práva, týkajúce sa prerokovania veci bez zbytočných prietahov. Pretože žalobca tento prostriedok nápravy nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť podľa § 415 OZ, keďže si nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na jeho majetku.

Žalovaný poukázal na judikatúru Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 16/02, ktorá konštatuje, že pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. Vzhľadom na povahu úkonu (rozhodnutie o zmene súdneho exekútora) a zákonom ustanovenú lehotu a nevyhnutnosť vykonať iné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodného exekútora, vyjadrenie pôvodného exekútora, vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu a jeho zaslanie novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora) nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prietahy, a teda za nesprávny úradný postup. Taktiež poukázal na ust. § 44 ods. 8 a 9 EP, z ktorého vyplýva, že pôvodný exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia exekučného súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie, s ohľadom na kontinuitu konania.

Ohľadom existencie prietahov v konaní odporca tiež poukázal na ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., keď pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prietahov v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenie sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré malo za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Žalobca však nepreukázal, že by v danej veci takýmto spôsobom bolo konštatované porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Podľa názoru žalovaného, skutočnosť, či v konkrétnom

prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, je kompetentný preskúmať jedine Ústavný súd SR. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, čo by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné na rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné sudy, avšak porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov môžu aj sudy vyššieho stupňa (krajské sudy, Najvyšší súd SR), čiže okresný súd by mal konštatovať, že jeho nadriadený súd sa dopustil zbytočných prieťahov, čo je absurdné. Žalovaný nepovažoval za preukázanú ani existenciu prieťahov v konaní.

Žalovaný tiež vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

Ďalej žalovaný uviedol, že žalobca nepreukázal ani vznik, ani výšku škody. Podľa žalovaného, akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy a jej uplatnenie považuje žalovaný za účelové, keďže žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, na svoju činnosť nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Požadovať paušálne sumy za veľmi všeobecne uvedené činnosti je podľa žalovaného nesprávne a účelové. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami, resp. skutočnosťami, pretože inak je preskúvanie žalovaného nároku znemožnené. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno, pretože nekonkrétizoval, či si uplatňuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk a žalobcom uvedenú paušalizáciu vecných nákladov nie je možné považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech. Poukázal na to, že skutočná škoda je trvalé zmenšenie majetku poškodeného a ušlý zisk predstavuje ušlý majetkový prospech, resp. nerozmnoženie majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať, nebyť škodnej udalosti, s prihliadnutím na pravidelný beh veci. Žalobca by v tomto konaní na preukázanie vzniku škody musel predložiť dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke, čo však neurobil.

K nemajetkovej ujme žalovaný uviedol, že žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, ako ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch. Žalobca nesprávne vychádzal z paušálnej sumy 663,88 eur za každý rok prieťahov v konaní s poukazom na viacero nálezov ústavného súdu. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prieťahy v konaní a poskytovanie finančného zadost'učinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Ústavný súd SR vychádzal pri rozhodovaní o poskytnutí finančného zadost'učinenia za zbytočné prieťahy aj z významu sporu pre žalobcu, taktiež prihliadal na to, či sťažnosť adresovaná predsedovi súdu viedla k náprave, a preto je neadekvátne, aby sa priznala náhrada podľa vybraných nálezov Ústavného súdu SR. Tiež poznamenal, že vznik nemajetkovej ujmy u právnických a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov žalobcu sú v predmetnom konaní irelevantné, keďže náhradu škody si žalobca uplatňuje ako právnická osoba. Poukázal pritom na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011. Výšku nemajetkovej ujmy je potrebné posudzovať podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z.z. po zohľadnení osoby poškodeného, vnímania jeho doterajšieho pôsobenia, minimálnej závažnosti prípadnej ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo a závažnosti následkov, ktoré vznikli poškodenému, t.j. v súkromnom a v spoločenskom uplatnení a po zohľadnení následkov, ktoré žalobcovi mohol namietaný nesprávny úradný postup spôsobiť.

Navrhol zamietnuť žalobu žalobcu tiež z dôvodu, že vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku, nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom exekučného súdu. Žalobca teda nepreukázal, aby činnosťou súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik skutočnej škody a jej výšku, ani vznik prípadnej nemajetkovej ujmy a nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim v tom, že súd rozhodol o návrhu na zmenu exekútora po uplynutí 30 dňovej zákonnej lehoty a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom.

Žalovaný tiež poukázal na skutočnosť, že vzhľadom na praktiky žalobcu, ktoré sú verejnou, špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľov i napríklad Európskou komisiou, Generálnym riaditeľstvom pre spravodlivosť vnímané negatívne, sudy musia obzvlášť opatrne zvažovať

rozhodovanie o žalobách žalobcu, keďže v prípade žalobcu nastáva zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenia práva spotrebiteľa. Žalobca si teda stav, v ktorom sa ocitol, zavinil sám, žalobca a jeho praktiky boli aj predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušenie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany právo spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúca slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. S poukazom na túto charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobcu považuje žalovaný konanie žalobcu za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu. Uvedené teda vylučuje možnosť priznania prípadného nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu. Uviedol, že žalobca nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, nepreukázal, aby jeho konanie bolo v súlade s dobrými mravmi a po zohľadnení a aplikácii ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 a po zohľadnení osoby poškodeného a vnímania doterajšieho pôsobenia žalobcu (ako spoločnosti s negatívnou povestou využívajúcou neprijateľné podmienky), minimálnej závažnosti prípadnej ujmy a po zohľadnení následkov, ktoré žalobcovi mohol namietaný nesprávny úradný postup spôsobiť, nie je možné podľa žalovaného žalobcovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

K prietahom v konaní žalovaný poukázal na ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., v zmysle ktorého pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prietahov v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré spočíva v prietahoch v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Žalobca však nepreukázal, že by v danej veci takýmto spôsobom bolo konštatované porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Podľa názoru žalovaného, skutočnosť, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, je kompetentný preskúmať jedine Ústavný súd SR. Žalobca teda nepreukázal nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahov.

Hoci žalobca zastúpený právnym zástupcom bol uznesením č.k. 6C/394/2012-18 zo dňa 27.3.2013, ktoré prevzal dňa 8.4.2013, poučený o jeho procesných právach a povinnostiach, okrem iného aj podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p., súd ho výzvou zo dňa 3.9.2013, ktorú si prevzal dňa 5.9.2013, opakovane vyzval, aby súdu oznámil spisové značky jednotlivých exekučných konaní, doplnil dátumy doručenia ním uvádzaných podaní na súd a predložil ich fotokópie, predložil súdu fotokópiu rozhodnutia súdu, od ktorého odvodzuje nezákonný úradný postup súdu, uviedol a preukázal, kedy sa dozvedel o vzniku škody, preukázal výšku skutočnej škody a zaujal právne stanovisko k tvrdeniam uvádzaným vo vyjadrení žalovaného. Právny zástupca žalobcu na výzvu súdu nereagoval.

Keďže v danom prípade ide v zmysle § 200ea O.s.p. o drobný spor (teda konanie, predmetom ktorého nie je suma presahujúca 1 000 eur), súd s poukazom na § 115a ods. 2 O.s.p. dňa 22.6.2015 oznámil na úradnej tabuli súdu, že dňa 30.6.2015 o 9.00 hod. bude vo veci účastníkov konania verejne vyhlásený rozsudok bez nariadenia pojednávania a následne tento rozsudok v uvedený deň aj vyhlásil.

Súd sa oboznámil s obsahom vyjadrenia právneho zástupcu žalobcu zo dňa 22.4.2013 doručeného súdu 24.4.2013 a vyjadrenia žalovaného zo dňa 6.5.2013, doručenom súdu dňa 20.5.2013, tiež sa oboznámil s obsahom listinných dôkazov - fotokópiou spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 7Er/73/2004, poverením vydaným OS Vranov nad Topľou súdnemu exekútorovi Bc. Jozefovi Blaškovi, súdnemu exekútorovi ako náhradníkovi súdnej exekútky JUDr. Lucie Žužovej, Exekútorový úrad, Michalovce číslo 5713*000356, návrhom na zmenu exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorový úrad Bratislava, doručeným súdu dňa 2.7.2009, výzvou OS Vranov nad Topľou adresovanou doterajšiemu exekútorovi Bc. Jozefovi Blaškovi, súdnemu exekútorovi ako náhradníkovi súdnej exekútky JUDr.

Lucie Žužovej, Exekútorický úrad, Michalovce na predloženie exekučného spisu, obsahom exekučného spisu OS Vranov nad Topľou sp.zn. 7Er/73/2004, a to najmä uznesením OS Vranov nad Topľou č. k. 7Er/73/2004-16 zo dňa 8.1.2010, uznesením OS Vranov nad Topľou č. k. 7Er/73/2004-50 zo dňa 30.11.2012, uznesením OS Vranov nad Topľou č.k. 7Er/73/2004-54 zo dňa 12.2.2013, ako aj obsahom celého spisového materiálu a zistil tento skutkový stav:

Exekučné konanie vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7Er/73/2004 sa začalo dňa 26.1.2004, kedy žalobca ako oprávnený doručil súdnej exekútorke JUDr. Lucii Žužovej, Exekútorický úrad, Michalovce návrh na vykonanie exekúcie s exekučným titulom a exekútorka doručila žiadosť OS Vranov nad Topľou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 26.2.2004. OS Vranov nad Topľou vydal poverenie exekútorovi na vykonanie exekúcie dňa 3.3.2004 pod číslom 5713*000356. Oprávnený - žalobca - doručil exekučnému súdu dňa 2.7.2009 návrh na zmenu súdneho exekútora - JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorický úrad, Bratislava. Okresný súd Vranov nad Topľou vyzval dňa 9.7.2009 exekútoru JUDr. Luciu Žužovú na vyčíslenie - vyúčtovanie trov exekúcie a predloženie exekučného spisu, ktorú prevzala dňa 15.7.2009. Súdna exekútorka vyčíslila trovy exekúcie podaním doručeným súdu dňa 8.9.2009 a doručila súdu exekučný spis. Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením č.k. 7Er/73/2004-16 zo dňa 8.1.2010 vyhovel návrhu oprávneného - žalobcu v tomto konaní - na zmenu súdneho exekútora a zaviazal povinného nahradiť trovy exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Lucii Žužovej.

Na základe uvedeného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p., pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 31.12.2012 štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) citovaného zákona v znení účinnom do 31.12.2012 (teda v čase podania návrhu na začatie konania), vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,

2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,

3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,

2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,

3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1, ods. 2 citovaného zákona v znení účinnom do 31.12.2012 (teda v čase podania návrhu na začatie konania), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 4 cit. zákona v znení účinnom do 31.12.2012 právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 cit. zákona v znení účinnom do 31.12.20 nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1, ods. 2 cit. zákona v znení účinnom do 31.12.2012 (teda v čase podania návrhu na začatie konania), ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 17 ods. 1 cit. zákona v znení účinnom do 31.12.2012 uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 cit. zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,

- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 17 ods. 5 citovaného zákona V žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a pri uplatnení nároku na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku úhrady podľa odsekov 1 a 2.

Podľa § 19 ods. 1 citovaného zákona v znení účinnom do 31.12.2012, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) zákona č. 233/1995 Z.z. v znení účinnom v čase začatia exekúcie o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila a vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 44 od. 8 cit. zákona v znení účinnom v čase podania návrhu na zmenu exekútora Oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 cit. Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Vranov nad Topľou v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 7Er/73/2004.

Súd po vykonanom dokazovaní a po zhodnotení dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o žalovaným namietané nedostatky žaloby na začatie konania, súd konštatuje, že žaloba žalobcu na začatie konania má všetky náležitosti v zmysle § 79 ods. 1 O.s.p., z petítu žaloby je zrejmé, čoho sa žalobca domáha, i keď súd súhlasí s argumentáciou žalovaného, že žalobca by mal jasným spôsobom identifikovať exekučné konanie, v ktorom mu mala byť spôsobená škoda, o to viac, že v namietanom exekučnom konaní bol účastníkom konania.

V zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Žalobca v prejednávanej veci len tvrdil, že v každej veci podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, na ktorú žalovaný nereagoval pozitívne. Z vyjadrenia žalovaného vyplýva, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalobcu boli doručené dňa 23.4.2012. Žaloba bola doručená súdu dňa 27.09.2012, t.j. predčasne, pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne

oznámi poškodenému, že neuspokojí nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať nároku na súde. Ak tak urobí skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo predstavuje dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti. Do podania žaloby na začatie konania na súd 6 mesačná lehota neuplynula, preto súd žalobu na začatie konania nepovažoval za predčasne podanú.

Pokiaľ ide o vec samú, súd v prvom rade poukazuje na to, že v danom konaní žalobca nepreukázal samotnú žalovateľnosť uplatňovaného nároku. V zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Žalobca v prejednávanej veci poskytol súdu len tvrdenie, že v každej veci podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, na ktorú žalovaný nereagoval pozitívne. Žalobca však nepreukázal, či pri uplatňovaní náhrady škody dodržal postup stanovený v § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. pred podaním žaloby a či splnil podmienky v čase podania žaloby v zmysle vyššie cit. § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Dôkazy o týchto skutočnostiach (najmä potvrdenie o prijatí žiadosti na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody) bol žalobca povinný predložiť k žalobe (§ 79 ods. 2 O.s.p.). Splnenie zákonných podmienok pre samotné podanie žaloby nie je možné vyvodiť ani z vyjadrenia žalovaného podaného v tomto konaní, nakoľko tento iba vo všeobecnosti konštatuje, že dňa 23.4.2012 mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bez toho, aby explicitne potvrdil, že išlo o žiadosť týkajúcu sa nárokov uplatňovaných práve v tomto konaní tunajšieho súdu. Ani z tohto nemal súd preukázané, že v tomto konkrétnom prípade došlo pred podaním žaloby skutočne k predbežnému prerokovaniu nárokov podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., resp. že márne uplynula 6-mesačná lehota na predbežné prerokovanie nároku. Dôkazné bremeno ohľadne splnenia zákonných podmienok podľa vyššie citovaných ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. vo vzťahu k preukázaniu samotnej možnosti a oprávnenia podať na súd žalobu, je pritom podľa súdu výlučne na žalobcovi.

K žalobcom namietanému nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu sud udáva, že podľa právnej úpravy sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné priesťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Právo na náhradu škody má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky, a to: 1/ nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody, resp. nemajetkovej ujmy a 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, resp. nemajetkovou ujmov. Žalobca nepreukázal splnenie všetkých predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu, teda neunesol dôkazné bremeno.

V predmetnej veci vidí žalobca nesprávny úradný postup Okresného súdu Vranov nad Topľou v tom, že o návrhu na zmenu exekútora rozhodol oneskorene, keď súd bol bezdôvodne nečinný podľa žalobcu viac ako 193 dni. Pri zmene exekútora však bolo potrebné žiadať a vyzvať pôvodného exekútora na vyúčtovanie trov exekúcie a na predloženie exekučného spisu vzhľadom aj na potrebu rozhodnutia aj o trovách doterajšieho exekútora. Uvedené úkony vyžadujú súčinnosť exekútora, ktorá tiež trvá určitý čas. Z exekučného spisu však vyplýva, že návrh na zmenu exekútora JUDr. Krutého bol doručený exekučnému súdu dňa 2.7.2009, ktorý o ňom rozhodol dňa 8.1.2010 s tým, že dňa 9.7.2009 vyzval súdnu exekútorku JUDr. Luciu Žužovú na predloženie vyúčtovania trov exekúcie a na predloženie exekučného spisu a táto predložil exekučnému súdu vyúčtovanie trov exekúcie a exekučný spis dňa 8.9.2009. Exekučný súd o návrhu na zmenu exekútora teda rozhodol na 183. deň po jeho doručení.

Žalobca v konaní nepreukázal, aby v predmetnom exekučnom konaní podal sťažnosť na priesťahy v čase od doručenia návrhu na zmenu exekútora do rozhodnutia súdu o ňom, a to či už predsedovi súdu OS Vranov nad Topľou v nadväznosti na nesprávny procesný postup alebo sťažnosť na priesťahy v konaní na Ústavný súd SR. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR, ktorý ju preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä z pohľadu troch

základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu. Súdne a tým i exekučné konanie nie je kompetentný teda preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Zároveň, pokiaľ by okresný súd v konaní o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov a od tohto odvodzovať nesprávny úradný postup (prípadne aj nadriadených súdov), malo by to za následok absurdný záver smerujúci aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve a možnosť vzniku absurdného stavu, že okresný súd bude rozhodovať o tom, či napr. aj priamo jemu nadriadený krajský súd spôsobil prieťahy v konaní. Tento krajský súd by potom mal rozhodovať o prípadnom odvolaní proti rozhodnutiu vo veci. Správnosť týchto záverov potvrdzuje aj obsah v súčasnosti účinného ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý dané skutočnosti už výslovne upravuje. I keď súd v predmetnom konaní vzhľadom na tvrdený okamih spôsobenia škody postupuje podľa znenia zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2012, zastáva názor, že v zmysle § 9 ods. 1 tohto zákona, je dôležité pri skúmaní existencie nesprávneho úradného postupu a porušenia povinnosti urobiť určitý úkon v stanovenej lehote, pri skúmaní nečinnosti orgánu verejnej moci a skúmaní zbytočných prieťahov v konaní alebo iného zásahu vychádzať z vyššie uvedených záverov, pretože i samotná súdna prax v tejto oblasti vyvolala potrebu uviesť výslovne do právnej úpravy možnosť vychádzať v takýchto konaniach o náhradu škody len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy v konaní, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy a pod. (vyššie uvedené ustanovenie § 9 ods. 2 citovaného zákona účinného od 1.1.2013). Uvedené je dôležité nielen z pohľadu kompetencie príslušného orgánu posudzovať prieťahy v konaní, resp. porušenia ústavného práva, ale i z pohľadu splnenia si všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si žalobca nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na majetku. I keď predmetom konania o nárokoch žalobcu je skúmanie nesprávneho úradného postupu súdu a s tým vzniknutej majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy, súd považuje za správne poukazovať i na rozhodnutia Ústavného súdu SR, pretože v konaniach pred ústavným súdom, kde sa posudzuje porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa v podstate skúmajú a vyhodnocujú tie isté okolnosti, ako je zákonná lehota na rozhodnutie, ostatné okolnosti prípadu, úkony súdu, úkony účastníka konania, zložitosť veci a podobne. Súd má za to, že nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať ako nesprávny úradný postup súdu bez zohľadnenia ďalších okolností konkrétneho prípadu.

Súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobca nepreukázal splnenie všetkých predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného a dospel k záveru, že žalobca ich v konaní nepreukázal.

Súd mal za to, že v priebehu exekúcie v čase, keď bol podaný návrh na zmenu exekútora, k žiadnej škode pre prípadnú nečinnosť súdu ani nemohlo dôjsť, keďže pôvodný exekútor mal podľa zákona povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Pokiaľ sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, mal súd za to, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je žalobca povinný preukázať. Skutočnou škodou sa pritom rozumie majetková ujma, ktorá vznikla fyzickej alebo právnickej osobe, je vyjadriteľná v peniazoch a spočíva v zmenšení (úbytku) existujúceho majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré bolo treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp. aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky toho, že navrátenie do predošlého stavu nie je možné alebo účelné. Ušlým ziskom sa zase rozumie majetková ujma, ktorá vznikla fyzickej alebo právnickej osobe, je vyjadriteľná v peniazoch a vyjadruje zisk, ktorý by poškodený bol dosiahol, ak by nedošlo k porušeniu určitej povinnosti zo strany

škodcu.

Žalobca v žalobe na začatie konania nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz preukazujúci vznik majetkovej škody v tejto konkrétnej veci, a to ani na základe výzvy súdu. Z úradnej činnosti je súdu známe, že žalobca si majetkovú škodu vyčíslil paušálne v mnohých konaniach a v rovnakej výške, teda bez zohľadnenia okolností toho ktorého prípadu. Z exekučného spisu súd žiadne urgencyie zo strany žalobcu nezistil a ten ich žiadnym spôsobom nepreukázal, pričom práve náklady na tieto činnosti mali tvoriť podstatnú časť „škody“. Paušálne vyčíslené administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou a jedná sa iba o jednostranné tvrdenia žalobcu, ktoré nemajú oporu v predložených či označených dôkazoch. Súd sa stotožňuje s názorom žalovaného, že akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému by vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy, keďže žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Podobne náklady na výkony zamestnancov sú bežnými nákladmi, s ktorými musí žalobca pri svojej činnosti počítať a vzhľadom na povahu vykonávanej činnosti musí mať vyčlenených aj zamestnancov, ktorí spravujú pohľadávky, ktoré nie sú riadne platené a ktoré sa prípadne musia uplatniť aj v exekučnom konaní. Požadovať paušálne sumy za veľmi všeobecne uvedené činnosti je podľa názoru súdu nepostačujúce na účely preukázania výšky majetkovej škody. Za tohto stavu žalobca nepreukázal, či mu vôbec vznikla a aká skutočná škoda mu vznikla v tomto exekučnom konaní.

Žalobca sa tiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania, t.j. žalobcom. Predpokladom uplatnenia nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. je preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré mu vznikli v spoločenskom uplatnení. Žalobca uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca však svoje tvrdenia nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Náhradu nemajetkovej ujmy však nemožno priznať iba na základe abstraktných tvrdení účastníka, ktoré nie sú preukázané a konkretizované, napríklad minimálne špecifikovaním, aké podnikateľské postupy a aktivity boli postupom súdu ovplyvnené. Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu. K rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora potreboval súd súčinnosť pôvodného exekútora, ktorého vyzval na vyčíslenie trov konania a zaslanie exekučného spisu. Súd mal za to, že nedodržanie zákonnej lehoty preto na strane žalobcu nemohlo spôsobiť neistotu, alebo vznik akejkoľvek škody či nemajetkovej ujmy, už aj vzhľadom na spomínanú skutočnosť, že do rozhodnutia o návrhu oprávneného na zmenu exekútora je oprávnený vykonávať exekúciu pôvodný exekútor. Odhliadnuc od skutočnosti, že žalobca nepreukázal vznik ani skutočnej škody a ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by za dobu omeškania s rozhodnutím o návrhu na zmenu exekútora došlo k tak závažnej ujme, ako popisoval žalobca. Je len ťažko uveriteľné, že by podnikateľské plány žalobcu mali byť závislé od rozhodnutia o zmene exekútora, ktoré svojou povahou zásadne neovplyvňuje exekúciu a nie je rozhodnutím, ktorým by sa rozhodovalo o veci samej a ktoré by nejakým závažným spôsobom upravovalo nanovo vzťahy medzi účastníkmi exekučného konania.

Súd má tiež za to, že žalobca nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmou. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s

ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Nesprávny úradný postup môže mať teda za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z.z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku žalobcu, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve a len týmto postupom, teda postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku žalobcu rozhodujúcim v tom smere, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil.

Keďže žalobca v konaní nepreukázal, ani nesprávny úradný postu exekučného súdu, ani vznik škody a jej výšku, nie je možné hovoriť ani o príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom súdu a uplatňovanou majetkovou a nemajetkovou škodou.

Žalobca v konaní nepreukázal žalovateľnosť samotného nároku, ani vznik majetkovej škody, či vznik nemajetkovej ujmy na jeho strane, ani tú skutočnosť, že by zo strany exekučného súdu v exekučnom konaní išlo o nesprávny úradný postup spočívajúci v ním uvádzaných zbytočných prietáhoch a ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadnou žalobcovi vzniknutou či už majetkovou škodou alebo nemajetkovou ujmov, teda nepreukázal v tomto konaní ani jednu z podmienok zakladajúcich v dotknutých prípadoch zodpovednosť žalovaného za náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobené nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z.z., preto súd jeho žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastník, ktorý má úspech vo veci, má právo na náhradu trov konania. Žalovaný ako úspešný účastník konania má právo na náhradu trov konania a tento si aj náhradu trov konania uplatnil, ale nevyčíslil ich výšku a z obsahu spisu nevyplýva, aby mu nejaké trovy vznikli. Žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov konania v zmysle citovaného ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - a) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
 - b) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O.s.p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,

d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 O.s.p. sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2 O.s.p.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).